

Delårsrapport for andre kvartal og første halvår 2009

Hurtigruten ASA

Delårsrapport for andre kvartal og første halvår 2009

Hovedtrekk i andre kvartal

- Hurtigruten hadde overskudd på 157 millioner kroner i andre kvartal, 131 millioner kroner bedre enn i fjor
  - Første halvår ga et overskudd på 24 millioner kroner, mot et underskudd på 186 millioner kroner i fjor – en forbedring på 210 millioner kroner
- Kostnadene er 45 millioner kroner lavere enn i andre kvartal 2008
- Færre passasjerer oppveies delvis av bedre snittpris og høyere ombordsalg
- Utleie av MS Nordnorge ga netto bidrag på 57 millioner kroner

Bedre for Hurtigruten

Driften i andre kvartal ga et overskudd før skattekostnad på 157 millioner kroner som er 131 millioner kroner bedre enn i andre kvartal i 2008. Første halvår viser et overskudd før skattekostnad på 24 millioner kroner mot et underskudd på 186 millioner kroner første halvår 2008.

Resultatet preges av høyere kontraktsinntekter, utleie av MS Nordnorge samt lavere kostnader til drivstoff, administrasjon og mannskap. Lavere kostnader for MS Fram og inntektssvikt på Svalbard påvirker også resultatet i kvartalet.

Resultatforbedringen i andre kvartal sammenlignet med 2008 skyldes i hovedsak:

- Kostnadene er 45 millioner kroner lavere
  - Lavere prosjektkostnader
  - Gjennomført nedbemanning i Norden gir effekt
  - Drivstoffkostnader redusert med 31 prosent på Norskekysten
  - Lavere mannskapskostnader
- Færre passasjerer oppveies delvis av bedre snittpris og høyere ombordsalg
- Utleie av MS Nordnorge ga netto bidrag på 57 millioner kroner

Resultatforbedringen i første halvår 2009 sammenlignet med 2008 skyldes i hovedsak de samme forhold som i kvartalet:

- Lavere kostnader, 97 millioner kroner
- Lavere passasjerinntekter Hurtigruten 50 millioner kroner, færre passasjerer oppveies noe av høyere priser og høyere ombordsalg
- Økte inntekter fra avtalen med staten, 58 millioner kroner
- Netto bidrag fra utleie av MS Nordnorge, 87 millioner kroner

Restruktureringsarbeidet

På generalforsamlingen 15. mai 2008 ble et forbedringsprogram i fire punkter lansert for å gjøre Hurtigruten ASA til et lønnsomt selskap. Programmet er senere utvidet til fem punkter ved å omfatte den finansielle restruktureringen. Restruktureringen fortsetter med uforminsket styrke.

1) Øke inntektene – forbedringsprogrammet Svart Belte

Forbedringsprogrammet Svart Belte ga betydelige driftsforbedringer gjennom 2008. Programmet fortsetter i 2009 og er i første halvår slått sammen med kostnadsreduksjonsprogrammet Ny struktur. Selskapet har høyt fokus på kostnader og mersalgsaktiviteter om bord som gir effekt både på MS Fram og Hurtigruten. Hurtigruten merker usikkerhet i reiselivet med bakgrunn i finanskrisen. Spesielt rundreisefalg til markedene i USA, England og Frankrike er rammet. Noe av dette bortfallet er kompensert gjennom økt salg i det nordiske markedet. Økt fokus på salg av kortere reiser har også gitt effekter spesielt i juni. I juni har også en sterk euro bidratt til at prisnivået mer enn kompenserer for volumsvikten.

2) Redusere gjeld - salg av virksomhet utenfor kjerneområdet

Formålet er å redusere gjelden og øke fokus på kjernevirksomheten. Det er så langt gjennomført salg av følgende virksomheter:

- Hotellene i Bergen
- Ferge- og hurtigbåtvirksomheten
- Reisebyråvirksomheten
- Aksjene i Nor-Cargo Ltd, UK

Hurtigruten eier 71,3 prosent av AS TIRB som driver bussvirksomheten gjennom datterselskapet Cominor AS. Salgsprosessen for bussvirksomheten er stoppet etter at Cominor AS ble anmeldt av Troms fylkeskommune i juni 2009. Selskapet er ikke kjent med innholdet i anmeldelsen. Salg av MS Nordnorge er også stoppet inntil det er klart hvilke kriterier som ligger til grunn for et nytt anbud.

3) Kostnadsprogrammet i rute

I fjerde kvartal 2008 ble det lagt en detaljert plan for hvordan Hurtigruten ASA skal redusere kostnadene innenfor salg og administrasjon. Bemanningen skal halveres og kostnadene skal reduseres med 150 millioner kroner årlig med full effekt fra 2010. Hovedelementene er:

- Fokus på Hurtigruten norskekysten, MS Fram og virksomheten på Svalbard drevet gjennom Spitsbergen Travel AS
- Sentralisering av funksjoner og tjenester (markedsføring, administrasjon, regnskap og fakturering)
- Nytt booking- og faktureringssystem
- Restrukturering av salgsorganisasjonen - reduksjon av antall call-sentre fra 8 til 2, begge outsourcet

Oppsigelser i den nordiske delen av organisasjonen ble gjennomført i første kvartal. Oppsigelsene startet i USA og England i andre kvartal. Programmet er i rute og vil fortsette i tredje kvartal med omstillinger i Tyskland og Frankrike.

4) Hurtigruteavtalen

27. oktober i fjor ble Samferdselsdepartementet og selskapet enige om en ny og høyere godtgjørelse for statens kjøp av sjøtransporttjenester på kystruten Bergen-Kirkenes. Ettersom den høyere godtgjørelsen for 2008 i sin helhet ble inntektsført i desember 2008, og ingenting i andre kvartal i fjor, øker kontraktsinntektene med 16 millioner kroner i andre kvartal 2009 sammenlignet med 2008. Økningen i første halvår er 58 millioner kroner

Samferdselsdepartementet arbeider med kriteriene for et nytt tilbud på Kystruten Bergen – Kirkenes. Disse skulle være klar før sommeren 2009. Det var de ikke og forsinkelsen skaper usikkerhet ikke bare for selskapet, men også for kysten for øvrig. I juni ble det klart at flertallet i Stortingets samferdselskomité ønsker at kystruten Bergen - Kirkenes skal være mest mulig lik den vi kjenner i dag også i fremtiden. Dette er positivt. Det er ikke avgjort når kriteriene vil være klar eller tilbudet skal legges ut.

5) Finansiell restrukturering

Bankene aksepterte 3. februar 2009 selskapets finansielle restruktureringsplan. Ekstraordinær generalforsamling i Hurtigruten ASA 20. februar 2009 godkjente planen. Med dette fikk Hurtigruten en solid og forutsigbar finansiering.

Hurtigruten konsernet består av produktområdene Hurtigruten norskekysten, MS Fram og Spitsbergen Travel. I tillegg kommer øvrig virksomhet. Delårsrapporten inneholder segmentinformasjon for samtlige produktområder.

Delårsrapporten er utarbeidet i samsvar med IAS 34.

Delårsregnskap

Selskapet har fra 1. januar 2009 bygget om sin finansielle rapportering basert på bransjestandarder i cruiseindustrien med tilpasninger. Målsettingen er å gi bedre informasjon om nøkkeldriverne i selskapet, og historiske tall er omarbeidet for sammenligningsformål. Rapporteringen vil bli videreutviklet gjennom 2009. I forbindelse med at konsernstrukturen er avviklet, er administrative funksjoner som tidligere ble rapportert under øvrig virksomhet nå fordelt på de ulike produktområdene etter omfang.

Per 30. juni 2009 hadde selskapet 13 skip, hvorav 11 benyttes i daglige seilinger i Hurtigrutens konsesjonsrute mellom Bergen og Kirkenes. Etter reforhandling av avtalen med staten har Hurtigruten fått anledning til å redusere produksjonen med ett skip på kystruten Bergen – Kirkenes i perioden november til mars. Vinteren 2008 var MS Nordnorge benyttet til Explorer cruise i Antarktis. Hele første halvår 2009 var skipet utleid som hotellskip for Aker Solutions ASA i Adriaterhavet. Leiekontrakten ble avsluttet 13. august 2009.

Resultat

Hurtigruten konsernet hadde totale driftsinntekter i andre kvartal på 958 millioner kroner mot 910 millioner kroner i samme kvartal 2008. (Tall for tilsvarende periode 2008 vises heretter i parentes). Inntekstøkningen kommer i hovedsak som følge av økte kontraktsinntekter og utleie av MS Nordnorge. Øvrige inntekter viser en nedgang som følge av færre passasjerer på Hurtigruten norskekysten og svikt i gruppemarkedet på Svalbard.

Totale driftsinntekter for Hurtigruten konsernet var første halvår på 1 510 millioner kroner (1 469 millioner kroner). Inntekstøkningen i halvåret kommer også i hovedsak fra økte

kontraktsinntekter på 58 millioner kroner og utleie av MS Nordnorge. Øvrige inntekter reduseres i hovedsak som følge av ett skip mindre i Antarktis, svikt i inntektene på Svalbard samt lavere volum på Hurtigruten.

Konsernets driftskostnader før av- og nedskrivninger var 714 millioner kroner i andre kvartal (759 millioner kroner). Kostnadsreduksjonen skyldes lavere mannskaps-, og drivstoffkostnader samt lavere salgs- og administrasjonskostnader. Drivstoffkostnadene er redusert med 12 millioner kroner i kvartalet som følge av både lavere oljepris og lavere volum.

For første halvår var konsernets driftskostnader før av- og nedskrivninger på 1 304 millioner kroner (1 401 millioner kroner). Forklaringene på kostnadsreduksjonene for halvåret er de samme som for andre kvartal.

Andre tap og gevinster utgjorde et netto tap i andre kvartal på 0,3 millioner kroner. I andre kvartal 2008 ble hotellvirksomheten i Bergen solgt som ga en gevinst på 17 millioner kroner. For første halvår var andre tap og gevinster de samme som for kvartalet.

Konsernets driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) i andre kvartal ble 244 millioner kroner (168 millioner kroner). Forbedringen på til sammen 76 millioner kroner skyldes i hovedsak netto bidrag fra utleie av MS Nordnorge og lavere driftskostnader.

Driftsresultat før av- og nedskrivninger for første halvår er på 205 millioner kroner (84 millioner kroner). Forbedringen på 121 millioner kroner i sammenligningen mellom halvårsresultatene er i hovedsak knyttet til utleie av MS Nordnorge, økte kontraktsinntekter og reduserte driftskostnader.

Kvartalets av- og nedskrivninger beløp seg til 79 millioner kroner (76 millioner kroner). Av- og nedskrivninger for første halvår beløp seg til 157 millioner kroner (156 millioner kroner).

Konsernets driftsresultat etter av- og nedskrivninger (EBIT) ble 165 millioner kroner i andre kvartal (92 millioner kroner). Driftsresultat etter av- og nedskrivninger for første halvår utgjorde 48 millioner kroner (-71 millioner kroner).

Netto finanskostnader ble i kvartalet 57 millioner kroner (68 millioner kroner). Reduksjonen reflekterer en rentenedgang. Netto finanskostnader ble i første halvår 114 millioner kroner (127 millioner kroner).

Andel resultat fra tilknyttede selskaper var i andre kvartal 3 millioner kroner (2 millioner kroner). I første halvår er andel resultat fra tilknyttede selskaper redusert med 5 millioner kroner sammenlignet med første halvår 2008, fra 10 millioner kroner til 5 millioner kroner. Nedgangen knytter seg til andel resultat fra det tilknyttede selskapet Nor-Cargo Limited som ble solgt i fjerde kvartal 2008.

Konsernets resultat før skatt for videreført virksomhet ble 111 millioner kroner i andre kvartal (26 millioner kroner). For første halvår ble resultatet -61 millioner kroner (-188 millioner kroner).

Konsernets resultat før skatt for ikke videreført virksomhet ble 46 millioner kroner i andre kvartal (-0,4 millioner kroner). Ikke videreført virksomhet omfatter kollektivvirksomheten, Bergenske Reisebyrå AS og resultatandel i Nor Lines AS. Det er i kvartalet inntektsført en avsetning på 13 millioner kroner gjort ved årsskiftet i forbindelse med salget av ferge- og hurtigbåtvirksomheten. Andre kvartal 2008 omfatter en avsetning på 30 millioner kroner for høyere drivstoffkostnader knyttet til kollektivkontrakt med Troms fylkeskommune for drift av ferge- og hurtigbåtvirksomheten.

For første halvår ble tilsvarende resultat 86 millioner kroner (2 millioner kroner). Resultatforbedringen knytter seg hovedsakelig til gevinst ved salg av reisebyråvirksomheten på 27 millioner kroner, inntektsføringen av avsetningen knyttet til ferge- og hurtigbåtvirksomheten på 13 millioner kroner samt at det i første halvår 2008 ble gjort en avsetning for tap knyttet til kollektivkontrakt med Troms fylkeskommune for drift av ferge- og hurtigbåtvirksomheten på 30 millioner kroner.

Konsernets resultat før skatt ble 157 millioner kroner i andre kvartal (26 millioner kroner). For første halvår ble resultatet 24 millioner kroner (-186 millioner kroner) som er en forbedring på 210 millioner kroner.

Kontantstrøm

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter viser i andre kvartal en økning på 102 millioner kroner i forhold til samme periode i 2008. I første halvår viser kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter en økning på 105 millioner kroner i forhold til første halvår 2008. Økningen for både kvartalet og halvåret forklares av bedret resultat i perioden.

Netto negativ kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er 60 millioner høyere enn i andre kvartal 2008. Økningen skyldes investering i nytt bookingsystem Polar Global, noe oppgradering av hurtigruteskipene og investering i bussvirksomheten. I første halvår er netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter 478 millioner kroner bedre enn i første halvår 2008. Økningen forklares i hovedsak av realisasjon av ferge/hurtigbåt- og reisebyråvirksomheten i første halvår 2009 samt lavere investeringer i første halvår 2009. Første halvår 2008 inkluderer investeringer i busser i forbindelse med oppstart anbud i Ofoten, Ballangen og Nord-Salten.

Netto negativ kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter er 113 millioner kroner høyere sammenlignet med samme periode i 2008. Økningen skyldes at det i andre kvartal 2009 er foretatt nedbetaling av 150 millioner kroner som var trukket i første kvartal av brolånet på 300 millioner kroner. I andre kvartal 2008 ble det derimot tatt opp et kortsiktig likviditetslån på 100 millioner kroner. I første halvår viser netto negativ kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter en økning på 94 millioner kroner sammenlignet med første halvår 2008. Endringen skyldes i all hovedsak den finansielle restruktureringen som ble gjennomført i første halvår 2009.

Balanse og likviditet

På bakgrunn av planlagt og gjennomført realisasjon av virksomhet i konsernet, er konsernets kollektivvirksomhet samt Nor Lines AS per 30. juni 2009 klassifisert som "ikke videreført virksomhet". Klassifisering er i henhold til IFRS 5, og sammenligningstall i resultatregnskapet for tilsvarende perioder i 2008 er omarbeidet etter samme prinsipp. Eiendeler og gjeld knyttet til disse virksomhetene, er i henhold til IFRS 5, presentert som "eiendeler holdt for salg" og "gjeld knyttet til eiendeler holdt for salg" per 30. juni 2009. Inkludert i "eiendeler holdt for salg" er både anleggs- og omløpsmidler knyttet til virksomhetene. Tilsvarende er både lang- og kortsiktig gjeld inkludert i "gjeld knyttet til eiendeler holdt for salg".

Konsernets anleggsmidler per 30. juni 2009 var 4 488 millioner kroner (per 31. desember 2008: 4 304 millioner kroner). Økningen knytter seg til reklassifisering av MS Nordnorge fra eiendeler klassifisert som holdt for salg til varige driftsmidler.

Totale omløpsmidler var per 30. juni 2009 1 545 millioner kroner (1 037 millioner kroner). Arbeidskapitalen er økt med 3 624 millioner kroner i forhold til utgangen av 2008, og var positiv med 637 millioner kroner per 30. juni 2009. Økningen i arbeidskapital forklares i hovedsak av reklassifisering av pantegjeld fra kortsiktig til langsiktig gjeld, som følge av at finansiell restruktureringsplan er godkjent

Likvide midler utgjorde 1 198 millioner kroner per 30. juni 2009 inkludert ubenyttede trekkrettigheter (711 millioner kroner eksklusive ubenyttede trekkrettigheter og bundne midler), mot 528 millioner kroner ved utgangen av 2008 (363 millioner kroner eksklusive bundne midler). Endringen skyldes i hovedsak gjennomført rettet emisjon med etterfølgende reparasjonsemisjoner i første halvår 2009 på netto 374 millioner kroner. I tillegg har selskapet et brofinansieringslån, med ubenyttede trekkrettigheter på 300 millioner kroner, som ble tatt opp i forbindelse med den finansielle restruktureringen.

Konsernet hadde per 30. juni 2009 "eiendeler holdt for salg" på 636 millioner kroner (1 592 millioner kroner). Reduksjonen skyldes salg av ferge- og hurtigbåtvirksomheten og Bergenske Reisebyrå AS, samt at MS Nordnorge er reklassifisert fra "eiendeler holdt for salg" til videreført virksomhet under posten varige driftsmidler.

Konsernet hadde ved utgangen av juni 2009 en total langsiktig gjeld på 3 710 millioner kroner (107 millioner kroner). Endringen knytter seg til hovedsakelig til reklassifisering av pantegjeld fra kortsiktig til langsiktig gjeld, som følge av at finansiell restrukturingsplan er godkjent og gjennomført.

Den kortsiktige gjelden beløp seg til 908 millioner kroner (4 023 millioner kroner). Endringen knytter seg til hovedsakelig til reklassifisering av pantegjeld fra kortsiktig til langsiktig gjeld, som følge av at finansiell refinansieringsplan er godkjent.

Konsernet hadde per 30. juni 2009 "gjeld knyttet til eiendeler holdt for salg" på 285 millioner kroner (1 468 millioner kroner). Reduksjonen skyldes salg av ferge- og hurtigbåtvirksomheten og Bergenske Reisebyrå AS, samt at gjeld knyttet til MS Nordnorge er reklassifisert fra "gjeld knyttet til eiendeler holdt for salg" til videreført virksomhet under posten langsiktig gjeld.

Konsernet hadde ved utgangen av juni 2009 en egenkapital på 1 670 millioner kroner mot 1 163 millioner kroner ved utgangen av 2008. Egenkapitalandelen var 25,0 prosent (16,8 prosent ved utgangen av 2008). Konsernet har etter tilbakekjøp i forbindelse med rettet emisjon og etterfølgende reparasjonsemisjoner som ble gjennomført i første halvår 2009, et konvertibelt obligasjonslån på totalt 48,4 millioner kroner som innregnes som egenkapital i forhold til konsernets låneavtaler. Inkludert dette var egenkapitalandelen per 30. juni 2009 på 25,6 prosent.

Transaksjoner med nærstående

Transaksjoner med nærstående parter er inngått på markedsmessige vilkår. Nærstående parter er i denne sammenheng nøkkelpersoner i selskapet samt tilknyttede selskap. Det har ikke vært vesentlige endringer i første halvår på type transaksjoner eller størrelse på transaksjonene med nærstående parter.

Produktområder

Hurtigruten norskekysten

Produktområdet Hurtigruten norskekysten er den største virksomheten i Hurtigruten ASA og står for om lag 78 prosent av selskapets driftsinntekter i andre kvartal. Driften i andre kvartal har vært normal. I juni måned er kapasiteten redusert med 8 prosent ved at MS Nordstjernen erstattet MS Nordnorge langs norskekysten.

Driften i første halvår var preget av driftsforstyrrelser i første kvartal etter MS Richard Withs grunnberøring i Trondheim 6. januar 2009 og tekniske driftsforstyrrelser hvor feil på MS Trollfjords gir/propellsystem var mest alvorlig og førte til innstilling av to seilinger. Driftsregulariteten i andre kvartal var god med 96 prosent. På grunn av svakere regularitet i første kvartal ble regulariteten for første halvår på 93 prosent. 64 prosent av avvikene

skyldtes tekniske forhold hovedsakelig knyttet til to skip, mens 16 prosent skyldtes hovedsakelig dårlig vær.

Driftsinntektene i andre kvartal var 748 millioner kroner (772 millioner kroner). Reduksjonen forklares i hovedsak av volumsvikt, spesielt i mai måned som var en god måned i 2008. Antall gjestedøgn er redusert med 8,5 prosent i kvartalet likt fordelt på rundreise og distanse. Antall gjestedøgn innenfor rundreisesegmentet (Bergen-Kirkenes–Bergen) var i årets andre kvartal 208 867 mot 228 390 i samme periode i 2008. Antall gjestedøgn for distansepassasjersegmentet (reiser deler av strekningen) var i andre kvartal 100 356 mot 109 551 i samme periode i fjor. Kapasiteten (tilgjengelige gjestedøgn) er redusert med 5,8 prosent i kvartalet og 10,2 prosent i halvåret. Gunstig valutakursutvikling og styrket revenue management bidrar til at brutto passasjerinntekter per gjestedøgn øker med fem prosent i kvartalet og netto passasjerinntekter per gjestedøgn øker med 4,1 prosent. Juni måned viser spesielt god utvikling for snittprisen. Totalt for kvartalet øker ombordsalgsinntektene med to prosent. Økte ombordsalgsinntekter per gjestedøgn på 11,4 prosent kompenserer for færre passasjerer. Bortfall av charterinntekter fra MS Nordstjernen til Spitsbergen Travel påvirker inntektene i produktområdet negativt. Økte kontraktsinntekter med 16 millioner kroner kompenserer noe av den totale inntektsnedgangen.

Driftsinntektene for første halvår var 1 146 millioner kroner (1 158 millioner kroner). Også for første halvår er det volumsvikt som bidrar til reduserte passasjerinntekter. For første halvår er volumsvikten for distansepassasjerer på 13,6 prosent fra 187 463 gjestedøgn i 2008 til 162 006 i 2009, men en volumøkning på 2,6 prosent i første kvartal innenfor rundreisesegmentet bidrar til at total volumnedgang i første halvår er på 8,8 prosent. For første halvår reduseres antall gjestedøgn for rundreise fra 301 824 gjestedøgn i 2008 til 284 189. Også i første halvår bidrar positiv valutakursutvikling og styrket revenue management til at brutto passasjerinntekter per gjestedøgn øker med 3,8 prosent og netto passasjerinntekter per gjestedøgn øker med 1,8 prosent. Se for øvrig kommentar for kvartalet over vedrørende bortfall av charterinntekter. Økte kontraktsinntekter med 58 millioner kroner oppveier noe av inntektsreduksjonene.

Driftskostnadene beløp seg til 573 millioner kroner i andre kvartal (622 millioner kroner). Reduksjonen kommer i hovedsak fra reduserte mannskaps- og drivstoffkostnader delvis som følge av bruk av Nordstjernen i stedet for MS Nordnorge. Drivstoffkostnadene er for øvrig redusert med 14 millioner kroner i kvartalet som følge av både lavere oljepris og lavere volum for de fleste skip. I tillegg er salgs- og administrasjonskostnader redusert som følge av nedbemanning i Norden, samt at andre kvartal i fjor var belastet prosjektkostnader knyttet til utviklingsprogrammet Svart Belte.

Driftskostnader for første halvår beløp seg til 1 041 millioner kroner (1 082 millioner kroner). Kostnadsreduksjonen forklares med de samme faktorene som for kvartalet.

Driftsresultatet før av- og nedskrivninger (EBITDA) ble i andre kvartal 175 millioner kroner (149 millioner kroner). Driftsresultat før av- og nedskrivninger for første halvår ble 105 millioner kroner (76 millioner kroner).

MS Fram

Fra 2009 er aktiviteter knyttet til MS Fram ikke lenger definert som et eget virksomhetsområde (Explorer), men som eget produktområde. I andre kvartal 2009 har MS Fram vært benyttet til Europacruise fra Las Palmas som startet i april frem til sesongen startet på Grønland i slutten av mai. Europacruiset ble en suksess og MS Fram har i kvartalet høyere inntekter og flere gjestedøgn enn samme periode i 2008. Første måned på Grønland har hatt lavere volum enn i 2008. Driftsinntektene i kvartalet ble 61 millioner kroner (56 millioner kroner). I første halvår har MS Frams aktivitet også vært knyttet til cruise i Antarktis frem til begynnelsen av mars. Etter endt sesong i Antarktis seilte MS Fram

direkte til Europa uten passasjerer. Driftsinntektene i første halvår ble 130 millioner kroner (110 millioner kroner).

Driftskostnadene er også betydelig redusert gjennom lavere seilingsfart, nytt seilingsmønster og lavere salgs- og administrasjonskostnader. Totale driftskostnader i andre kvartal er 68 millioner kroner (74 millioner kroner) og i første halvår 130 millioner kroner (158 millioner kroner)

Totalt ga dette et driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) for kvartalet på -7 millioner kroner, som er en forbedring på 12 millioner kroner fra 2008. EBITDA for første halvår ble 1 million kroner som er en forbedring på 49 millioner kroner. Resultatforbedringen er et resultat av økte inntekter i Antarktis som følge av kansellering av en avgang i første kvartal 2008, samt lavere kostnader gjennom blant annet tilpassede seilingsruter, lavere mannskapskostnader og lavere bunkersforbruk og -pris.

Spitsbergen Travel konsern

Sammenlignet med tilsvarende periode i 2008 er inntektene fra hotellvirksomhet og turoperasjon i Spitsbergen Travel konsernet redusert med 17 millioner kroner i andre kvartal. Dette er andre kvartal på rad at selskapet opplever tilbakegang i virksomheten på Svalbard. Det norske markedet for møter og opplevelser har vist tilbakegang i hele første halvår 2009. Dette påvirker både hotell- og turomsetningen. Også omsetning på mat og drikke (F&B) per gjestedøgn er redusert i kvartalet. Kanselleringen av MS Nordstjernen og ombooking til MS Expedition har også gitt ekstra kostnader. Driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) for andre kvartal ble 18 millioner kroner (28 millioner kroner).

I første halvår er inntektene redusert med 28 millioner kroner. Det har vært utfordrende å få redusert kostnadene i takt med inntektssvikten slik at driftsresultatet før av- og nedskrivninger (EBITDA) for første halvår er redusert med 15 millioner kroner til 17 millioner kroner (32 millioner kroner).

Øvrig

Virksomhet knyttet til utleie av MS Nordnorge i første halvår, og tilsvarende skipets aktivitet på vei fra Antarktis/Europacruise i første halvår 2008, er klassifisert som øvrig virksomhet. I tillegg inngår en begrenset portefølje av eiendommer og annen virksomhet som ikke naturlig faller inn under de tre produktområdene.

Hurtigruten ASA inngikk i november 2008 en avtale med Aker Solutions ASA vedrørende utleie av MS Nordnorge som hotellskip i Adriaterhavet. Avtalen gjaldt opprinnelig frem til 5. april 2009, med opsjoner for forlengelse. Aker Solutions ASA erklærte opsjoner på forlengelse og kontrakten ble avsluttet 13. august 2009.

Driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) fra øvrig virksomhet ble i andre kvartal 57 millioner kroner (8 millioner kroner). Forbedringen forklares av utleie av MS Nordnorge til Aker Solutions ASA.

I første halvår er driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) fra øvrig virksomhet 82 millioner kroner (25 millioner kroner). Også her er forklaringen knyttet til utleie av MS Nordnorge i hele perioden.

Ikke videreført virksomhet

På bakgrunn av planlagt og gjennomført realisasjon av virksomhet i konsernet, er hele kollektivvirksomheten, Bergenske Reisebyrå AS og Nor Lines AS per 30. juni 2009 klassifisert som "ikke videreført virksomhet". Bergenske Reisebyrå AS ble solgt 23. februar 2009. Ikke videreført virksomhet er presentert på egen linje i resultatregnskapet under "resultat for ikke videreført virksomhet".

Resultat før skattekostnad for ikke videreført virksomhet ble i andre kvartal 2009 46 millioner kroner (-0,4 millioner kroner). Økningen skyldes i hovedsak avsetning for tap på kontrakt med Troms fylkeskommune knyttet til drift av ferge- og hurtigbåtvirksomhet i andre kvartal 2008. Avsetningen beløp seg til 30 millioner kroner. I tillegg er det i andre kvartal i år inntektsført en avsetning gjort ved årsskiftet på 13 millioner kroner i forbindelse med salget av ferge- og hurtigbåtvirksomheten.

Bussvirksomheten gjennom TIRB konsernet viser stabil drift. Noe lavere egeninntekter i kvartalet er kompensert med lavere driftskostnader og lavere dieselpriis, slik at resultat før skattekostnad for bussvirksomheten er 5 millioner kroner bedre i andre kvartal i år sammenlignet med samme periode i fjor. Datterselskapet Cominor AS ble i juni anmeldt av Troms fylkeskommune. Selskapet er ikke kjent med innholdet i anmeldelsen.

Resultatandelen fra Nor Lines AS er i kvartalet 2 millioner kroner lavere enn i fjor. Nedgangen knytter seg til lavere godsvolum. I produktinformasjonen inngår balansen til kollektivvirksomheten i 2008-tallene under videreført virksomhet.

Resultat før skattekostnad for ikke videreført virksomhet for første halvår ble 86 millioner kroner (2 millioner kroner). Økningen kommer hovedsakelig fra inntektsføringen av avsetning knyttet til ferge- og hurtigbåtvirksomheten på 13 millioner kroner, tapsavsetning på 30 millioner kroner i første halvår 2008 knyttet til kollektivkontrakt med Troms fylkeskommune, samt gevinst ved salg av reisebyråvirksomheten på 27 millioner kroner fra første kvartal i år. Resterende økning knytter seg til at ferge- og hurtigbåtvirksomheten i første halvår 2008 var preget av høye personalkostnader som følge av et utfordrende arbeidsmarked og høyt sykefravær. I tillegg var bunkers- og dieselpriisene høye i første halvår 2008.

Sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer i andre halvår

Valutarisiko

Hurtigruten konsernet har salgsinntekter og gjeld i utenlandsk valuta, og er eksponert for risiko relatert til flere valutaer. Denne risikoen er særlig relevant i forhold til Euro, US dollar og UK pund. I første halvår har spesielt utviklingen i Euro og US dollar vært positiv for Hurtigruten ved at kronen har svekket seg. Dersom kronen styrker seg i forhold til de aktuelle valutaene Euro, US dollar og UK pund vil dette redusere Hurtigrutens salgsinntekter i andre halvår. Valutarisikoen er redusert gjennom terminhandler. For andre halvår har selskapet kun sikret 38 prosent av forventede inntekter i Euro. Risikoen reduseres også ved at selskapets bunkerspriser beregnes i US dollar.

Renterisiko

Konsernets renterisiko er knyttet til langsiktige lån. Lån med flytende rente medfører renterisiko for konsernets kontantstrøm. Hurtigruten konsernet har en betydelig gjeldsbelastning etter store investeringer i skip spesielt etter år 2000.

Konsernet styrer den flytende renterisikoen ved hjelp av flytende til fast renteswapper. Slike renteswapper innebærer en konvertering av lån med flytende rente til fastrentelån. Konsernet opptar normalt langsiktige lån til flytende rente og swapper disse til en fast rente som er lavere enn den konsernet ville oppnådd ved å låne direkte i fast rente. Gjennom renteswappene inngår konsernet avtale med andre parter om å bytte differansen mellom kontraktens fastrente og flytende rente beløp beregnet i henhold til den avtalte hovedstol. I tillegg har selskapet inngått rentetakavtale.

Per første halvår har selskapet rentesikret 1 625 millioner kroner som utgjør cirka 51 prosent av selskapets løpende rentebærende gjeld.

Likviditetsrisiko

Hurtigrutens virksomhet er meget sesongbetont, hvor omtrent 50 prosent av de totale inntektene inntjenes i juni, juli og august. Første og fjerde kvartal er svake perioder inntjeningsmessig hvor det tæres kraftig på likviditeten, mens man gjennom sommermånedene genererer inntektsgrunnlaget som muliggjør fortsatt virksomhet resten av året. Disse sesongsvingningene skaper utfordringer både i de perioder med god likviditet og i perioder med svakere likviditet.

Konsernet jobber kontinuerlig ut fra den målsetning om å opprettholde fleksibiliteten i finansieringen ved å sørge for å ha sikrede trekkrettigheter tilgjengelige. For å dempe refinansieringsrisikoen har selskapet retningslinjer for likviditetsreserve og avdragsprofil.

Etter selskapets finansielle restrukturering, som falt på plass i februar, har selskapet avdragfrihet ut 2011 på langsiktig gjeld samt avdragsdelen av bareboatleien til KirBerg Shipping KS og Kystruten KS. I tillegg har selskapet restrukturert et konvertibelt obligasjonslån på 150 millioner kroner. Selskapet har en kortsiktig brofinansiering på 300 millioner kroner som forfaller i januar 2010. Denne skal styrke likviditetssituasjon inntil påbegynte salgsprosesser er avsluttet. Per dato er det ikke inngått bindende salgskontrakter på aktiva for salg.

Ledelsen overvåker konsernets likviditetsreserve gjennom rullerende 5 års prognoser basert på forventet kontantstrøm.

Økning i bunkerspriser

Bunkerskostnadene utgjør en vesentlig del av kostnadene innenfor all transportvirksomhet som selskapet driver. Utslagene av økte drivstoff-, og oljepriser kan bli store, og vil redusere selskapets resultater.

I Hurtigrutens avtale med Staten inngår utviklingen i bunkerskostnader som ett element i den årlige reguleringsmekanismen. Risikoen ligger likevel i hovedsak på selskapet.

Selskapet har fastsatt prinsipper for styringen av risiko, herunder risiko for uventede økninger i bunkersprisene. Oljeprisen, og dermed bunkersprisene, handles internasjonalt i amerikanske dollar, mens den for morselskapets del kjøpes med basis i norske kroner. Risikoen kan dermed splittes i ett valutaelement og ett produktelement. Selskapet har i sine risikostyringsstrategier lagt vekt på å samordne risikoen, og har dermed valgt å redusere bunkersrisikoen mens valutarisikoen er samordnet med selskapets øvrige valutaeksponering.

Per 30. juni 2009 er 50 prosent av bunkersvolumet for Hurtigruten i tredje kvartal sikret.

Lavere vekst i cruiseindustrien

En stor del av Hurtigruten konsernets inntekter kommer fra cruisesegmentet på norskekysten og for MS Fram. Konjunkturedgang og uro i amerikansk og europeisk økonomi har gitt redusert vekst innen cruiseindustrien, en utvikling også Hurtigruten merker. I tillegg har H1N1 viruset (svineinfluensa) påvirket reiselivsnæringen negativt. Et omfattende forbedringsprogram er igangsatt for å styrke spesielt salgs- og markedsorganisasjonen i Norge og i utlandet. Dette skal bidra til en generell salgsvekst, men også bidra til å kompensere for lavere vekst i cruiseindustrien.

Risiko knyttet til gjennomføring av kostnadsuttprogrammet

Selskapet har vedtatt et program for kutt innen salgs-, markeds-, og administrasjonskostnader med årlige besparelser på 150 millioner kroner med full effekt fra 2010. Kostnadsuttprogrammet baserer seg på flere forutsetninger, herunder salg av virksomhet og full effekt av selskapets forbedringsprogram ("Svart Belte"). Kostnadsuttprogrammet innebærer blant annet en nedbemanning av 210 årsverk i landorganisasjonen i Norge og utlandet og en reorganisering av selskapets administrasjons- og salgorganisasjon. Dersom

de bakenforliggende forutsetningene ikke inntreffer, herunder at salg av virksomhet ikke blir gjennomført eller at selskapet ikke oppnår den forutsatte effekt av forbedringsprogrammet, vil dette igjen kunne medføre at selskapet ikke oppnår de besparelser som er lagt inn i kostnadskuttprogrammet. Det vil igjen ville påvirke selskapets drift, finansielle situasjon eller selskapets resultat i en negativ retning.

Oppsigelser i den nordiske delen av organisasjonen er gjennomført i løpet av første kvartal. Oppsigelsene startet i USA og England i andre kvartal. Programmet er i rute og vil fortsette i tredje kvartal med omstillinger i Tyskland og Frankrike.

Utsiktene fremover

Vurderingen er fortsatt at 2009 blir et krevende år. Global markedsuro gir færre passasjerer og press på priser. I andre kvartal har H1N1 viruset (svineinfluensa) gitt utfordringer for reiselivsnæringen. Hurtigruten ASA har iverksatt betydelige markedstiltak for å sikre volumene best mulig i tredje kvartal 2009.

Det nye bookingsystemet Polar Global er innført i Norden, og den nye avdelingen i Tallin (outsourcet) er i ferd med å komme i normal drift etter en utfordrende etableringsperiode. Nedbemanningsprogrammet er i rute. Nedbemanningen i Norden er gjennomført og prosessen er kommet langt i England/USA. Tyskland/Europa for øvrig starter i tredje kvartal.

Hurtigruten er et sterkt merkenavn som for turistene står for ekte opplevelser i unike farvann. Hurtigruten skal levere på selskapets kjerneverdier som er Trygg, Raus og Ansvarlig. For kystens befolkning skal Hurtigruten være et godt tilbud for lokaltransport og en godstransportør som man kan stole på.

Kombinasjonen av et cruise-lignende turistprodukt og en hverdagens arbeidshest gjør Hurtigruten spesiell. Det er dette spesielle produktet selskapet ønsker å videreutvikle. Innsatsen mot kortere reiser vil intensiveres gjennom økt tilbud på online booking og markeds kampanjer. I andre kvartal ble online booking av kortere turer en suksess. Dette vil bli forsterket i tredje kvartal med lansering av en helt ny og brukervennlig online bestillingsløsning basert på det nye bookingsystemet Polar Global.

Det er viktig å vinne konkurransen om nytt anbud for kyststruten Bergen – Kirkenes når dette legges ut, forutsatt at vilkårene gir rom for akseptabel lønnsomhet.

Den finansielle plattformen som nå er skapt, gir et godt grunnlag for å gjennomføre resten av det programmet som skal gi et fokusert og lønnsomt Hurtigrute-selskap. Restruktureringen vil prege hele 2009 og deler av 2010. Omstillingsprogrammet vil styrke Hurtigrutens muligheter i konkurransen om nytt anbud. Resultatene per første halvår viser at selskapet er på god vei.

Narvik 19. august 2009
Styret i Hurtigruten ASA

HURTIGRUTEN KONSERN
Resultatregnskap

(NOK 1 000)

	Note	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008
Driftsinntekter		900 485	868 290	1 289 462	1 306 199
Kontraktsinntekter	7	57 155	41 392	220 355	162 378
Sum driftsinntekter		957 640	909 682	1 509 817	1 468 577
Personalkostnader		194 669	213 924	380 019	398 615
Av- og nedskrivninger		79 212	76 075	157 165	155 562
Andre driftskostnader	7	518 920	544 675	924 187	1 002 262
Andre tap/(gevinster) - netto		257	(16 773)	230	(16 716)
Driftsresultat		164 582	91 781	48 216	(71 146)
Driftsresultat før avskrivninger		243 794	167 856	205 381	84 416
Finansinntekter		17 655	19 338	52 169	32 405
Finanskostnader		(74 346)	(86 928)	(166 623)	(159 597)
Netto finanskostnader		(56 691)	(67 590)	(114 454)	(127 192)
Andel resultat i tilknyttede selskaper		3 128	2 210	4 821	10 011
Resultat før skattekostnad for videreført virksomhet		111 019	26 401	(61 417)	(188 327)
Skattekostnad for videreført virksomhet		30 094	10 385	(8 717)	(43 718)
Resultat for videreført virksomhet		80 926	16 016	(52 700)	(144 609)
Resultat før skattekostnad for ikke videreført virksomhet	2, 6	45 638	(437)	85 532	2 248
Skattekostnad for ikke videreført virksomhet	2, 7	11 410	(109)	14 730	562
Periodens resultat		115 154	15 688	18 102	(142 923)
Herav minoritetens andel		12 600	(531)	41 598	13 033
Resultat per aksje tilordnet selskapets aksjonærer		0,24	0,59	(0,06)	(5,68)
Utvannet resultat per aksje		0,24	0,59	(0,06)	(5,68)

Balanse				
(NOK 1 000)		30.06.2009	01.01.2009	01.01.2008
Eiendeler				
Varige driftsmidler		4 166 915	3 942 462	5 646 381
Immaterielle eiendeler		262 823	297 944	339 681
Finansielle anleggsmidler		58 240	63 251	160 133
Omløpsmidler		1 545 133	1 036 666	1 567 934
Eiendeler holdt for salg	2	636 132	1 592 353	-
Sum eiendeler		6 669 243	6 932 676	7 714 129
Egenkapital og gjeld				
Innskutt og opptjent egenkapital	5	1 418 550	946 808	1 548 944
Minoritetsinteresser		251 178	216 245	226 479
Sum egenkapital		1 669 728	1 163 053	1 775 423
Langsiktig gjeld	5	3 709 652	106 801	4 231 581
Avsetning for forpliktelser		97 593	172 003	434 427
Kortsiktig gjeld	5	907 768	4 023 237	1 272 699
Gjeld knyttet til eiendeler holdt for salg	2, 6	284 501	1 467 582	-
Sum gjeld		4 999 515	5 769 623	5 938 707
Sum egenkapital og gjeld		6 669 243	6 932 676	7 714 129

Egenkapitaloppstilling

(NOK 1 000)		2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008
Egenkapital ved periodens begynnelse	5	1 449 114	1 618 671	1 163 053	1 775 423
Resultat i perioden		115 154	15 688	18 102	(142 923)
Kapitaløkning emisjon		78 666	-	392 516	
Emisjonskostnader		(5 481)	-	(18 665)	
Endring minoritetsinteresse		(2 170)	-	163	
Finansielle instrumenter til virkelig verdi		30 932	40 129	89 847	50 474
Andre egenkapitaljusteringer		3 513	1 823	24 711	(6 664)
Egenkapital ved utgangen av perioden		1 669 728	1 676 311	1 669 728	1 676 311

Kontantstrømoppstilling

(NOK 1 000)		2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		269 428	167 688	72 265	(32 635)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(67 476)	(7 422)	411 114	(66 681)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(94 532)	18 208	(134 602)	(41 060)
Netto endring i kontanter		107 420	178 474	348 777	(140 376)
Kontanter i begynnelsen av perioden		603 915	508 189	362 558	827 039
Kontanter i slutten av perioden		711 335	686 663	711 335	686 663

PRODUKTINFORMASJON (NOK 1 000)	HURTIGRUTEN NORSKEKYSTEN				MS FRAM			
	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008
Driftsinntekter	691 104	730 111	925 582	995 493	61 066	55 538	130 453	109 818
Kontraktsinntekter	57 155	41 392	220 355	162 378	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	748 259	771 503	1 145 937	1 157 871	61 066	55 538	130 453	109 818
Personalkostnader	159 632	175 185	306 715	316 852	15 488	18 520	33 947	40 007
Av- og nedskrivninger	68 402	64 745	136 429	132 722	5 653	5 578	10 073	11 108
Andre driftskostnader	413 185	447 029	734 040	764 777	52 278	55 230	95 734	118 081
Andre tap/(gevinster) - netto	-	-	-	-	-	-	-	-
Driftsresultat	107 040	84 544	(31 247)	(56 480)	(12 353)	(23 790)	(9 301)	(59 378)
Netto finanskostnader	(57 290)	(58 773)	(99 731)	(110 790)	(6 768)	(8 361)	(13 834)	(15 122)
Andel resultat i tilknyttede selskaper	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat før skatt for videreført virksomhet	49 750	25 771	(130 978)	(167 270)	(19 121)	(32 151)	(23 135)	(74 500)
Resultat før skatt for ikke videreført virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat før skatt	49 750	25 771	(130 978)	(167 270)	(19 121)	(32 151)	(23 135)	(74 500)
Driftsresultat før avskrivninger	175 442	149 289	105 182	76 242	(6 700)	(18 212)	772	(48 270)
Annen informasjon								
Eiendeler	5 285 359 [▼]	5 387 053 [▼]	5 285 359	5 387 053	483 039	831 362	483 039	831 362
Eiendeler holdt for salg	-	-	-	-	-	-	-	-
Forpliktelseser	4 259 664 [▼]	4 721 851 [▼]	4 259 664	4 721 851	450 375 [▼]	578 185 [▼]	450 375	578 185
Forpliktelseser knyttet til eiendeler holdt for salg	-	-	-	-	-	-	-	-
Investeringer i perioden	67 903 [▼]	51 911	80 225	75 255	1 190	2 848	1 198	3 378

PRODUKTINFORMASJON (NOK 1 000)	SPITSBERGEN TRAVEL KONSERN				ØVRIG			
	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008
Driftsinntekter	64 349	81 446	92 691	121 113	88 944	16 135	146 712	95 042
Kontraktsinntekter	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	64 349	81 446	92 691	121 113	88 944	16 135	146 712	95 042
Personalkostnader	11 221	12 087	21 745	23 427	8 329	8 131	17 607	18 328
Av- og nedskrivninger	3 124	2 685	6 310	5 719	2 033	3 068	4 353	6 012
Andre driftskostnader	35 161	40 880	53 764	65 812	23 274	16 476	46 630	68 860
Andre tap/(gevinster) - netto	-	-	-	-	257	(16 773)	230	(16 716)
Driftsresultat	14 843	25 794	10 872	26 155	55 051	5 233	77 892	18 558
Netto finanskostnader	(366)	426	(384)	711	7 734	(882)	(505)	(1 992)
Andel resultat i tilknyttede selskaper	-	-	-	-	3 128	2 210	4 821	10 011
Resultat før skatt for videreført virksomhet	14 477	26 220	10 488	26 866	65 913	6 561	82 208	26 577
Resultat før skatt for ikke videreført virksomhet	-	-	-	-	45 638	(437)	85 532	2 248
Resultat før skatt	14 477	26 220	10 488	26 866	111 551	6 124	167 740	28 825
Driftsresultat før avskrivninger	17 967	28 479	17 182	31 874	57 084	8 301	82 245	24 570
Annen informasjon								
Eiendeler	326 929	278 000 [▼]	326 929	278 000	39 256 [▼]	1 530 471 [▼]	39 256	1 530 471
Eiendeler holdt for salg	-	-	-	-	636 132	417 014	636 132	417 014
Forpliktelseser	95 287	92 437 [▼]	95 287	92 437	11 160 [▼]	942 804 [▼]	11 160	942 804
Forpliktelseser knyttet til eiendeler holdt for salg	-	-	-	-	284 501	383 166	284 501	383 166
Investeringer i perioden	4 733	794	5 833	4 662	21 517	1 800	25 496	62 100

PRODUKTINFORMASJON (NOK 1 000)	ELIMINERINGER				HURTIGRUTEN KONSERN			
	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008
Driftsinntekter	(4 978)	(14 939)	(5 975)	(15 267)	900 485	868 291	1 289 462	1 306 199
Kontraktsinntekter	-	-	-	-	57 155	41 392	220 355	162 378
Sum driftsinntekter	(4 978)	(14 939)	(5 975)	(15 267)	957 640	909 683	1 509 817	1 468 577
Personalkostnader	-	-	-	-	194 670	213 923	380 019	398 614
Av- og nedskrivninger	-	-	-	-	79 212	76 076	157 165	155 561
Andre driftskostnader	(4 978)	(14 939)	(5 975)	(15 267)	518 920	544 676	924 187	1 002 262
Andre tap/(gevinster) - netto	-	-	-	-	257	(16 773)	230	(16 716)
Driftsresultat	-	-	-	-	164 581	91 781	48 216	(71 144)
Netto finanskostnader	-	-	-	-	(56 690)	(67 590)	(114 454)	(127 193)
Andel resultat i tilknyttede selskaper	-	-	-	-	3 128	2 210	4 821	10 011
Resultat før skatt for videreført virksomhet	-	-	-	-	111 019	26 401	(61 417)	(188 326)
Resultat før skatt for ikke videreført virksomhet	-	-	-	-	45 638	(437)	85 532	2 248
Resultat før skatt	-	-	-	-	156 657	25 964	24 115	(186 078)
Driftsresultat før avskrivninger	-	-	-	-	243 793	167 857	205 381	84 417
Annen informasjon								
Eiendeler	(101 472)	(90 227)	(101 472)	(90 227)	6 033 111	7 936 659	6 033 111	7 936 659
Eiendeler holdt for salg	-	-	-	-	636 132	-	636 132	-
Forpliktelseser	(101 472)	(90 227)	(101 472)	(90 227)	4 715 014	6 245 050	4 715 014	6 245 050
Forpliktelseser knyttet til eiendeler holdt for salg	-	-	-	-	284 501	-	284 501	-
Investeringer i perioden	-	-	-	-	95 343	57 353	112 752	145 395

Ikke regnskapspliktig finansiell informasjon

(NOK 1 000, unntatt gjestedøgn)	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008
Gjestedøgn	309 223	337 941	446 195	489 287
Gjestedøgn rundtur	208 867	228 390	284 189	301 824
Gjestedøgn distanse	100 356	109 551	162 006	187 463
Tilgjengelige gjestedøgn (APCN)	417 172	443 060	749 948	835 144
Beleggsprosent	74,1 %	76,3 %	59,5 %	58,6 %
Passasjerinntekter	568 473	598 075	747 670	792 677
Ombordsalg	104 375	102 360	144 020	149 426
Brutto passasjerinntekter	672 848	700 435	891 690	942 103
Fratrukket:				
Provisjoner, fly, hotell og transfer	131 814	134 115	198 642	203 787
Varekostnader	69 590	71 335	98 707	97 935
Netto passasjerinntekter	471 444	494 985	594 341	640 381
Brutto passasjerinntekter per gjestedøgn (NOK)	2 176	2 073	1 998	1 925
Netto passasjerinntekter per gjestedøgn (NOK)	1 525	1 465	1 332	1 309
			0	0
Sum operative driftskostnader	455 406	487 867	793 455	830 178
Salgs-, markeds- og administrasjonskostnader	117 410	134 348	247 299	251 451
Brutto cruise kostnader	572 816	622 215	1 040 754	1 081 629
Fratrukket:				
Provisjoner, fly, hotell og transfer	131 814	134 115	198 642	203 787
Varekostnader	69 590	71 335	98 707	97 935
Netto cruise kostnader	371 412	416 765	743 405	779 907
Brutto cruise kostnader per APCN (NOK)	1 373	1 404	1 388	1 295
Netto cruise kostnader per APCN (NOK)	890	941	991	934
Netto cruise kostnader ex bunkers per APCN (NOK)	750	776	822	757
Netto cruise kostnader per gjestedøgn (NOK)	1 201	1 233	1 666	1 594
Bunkersforbruk (tusen liter)	18 498	20 141	32 828	37 372
Bunkerskostnad per liter (NOK)	2,99	3,98	3,64	3,79

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet for konsernet inkluderer Hurtigruten ASA med datterselskaper og tilknyttede selskaper. Delårsregnskapet er avlagt i samsvar med IAS 34 om delårsrapportering. Delårsregnskapet inneholder ikke alle opplysninger som vil fremgå av et årsregnskap avlagt i samsvar med alle aktuelle IFRS-standarder, og bør leses i sammenheng med konsernregnskapet for 2008.

Årsrapporten for konsernet for 2008 kan fås ved henvendelse til selskapets hovedkontor eller på www.hurtigruten.com. En beskrivelse av de regnskapsprinsipper som er benyttet i delårsregnskapet finnes i regnskapsprinsippnoten i årsrapporten for 2008.

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har det vært benyttet estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater.

Note 2 Klassifisering av "ikke videreført virksomhet"

"Ikke videreført virksomhet" er en foretaksdel som enten er avhendet, eller er klassifisert som holdt for salg. I henhold til IFRS 5 "Anleggsmidler holdt for salg og avvirket virksomhet", skal slike klassifiseres atskilt fra øvrige resultater gjennom en egen linje i resultatregnskapet. Tilsvarende skal eiendeler og forpliktelser knyttet til slike presenteres (brutto) separat fra andre eiendeler og forpliktelser i balansen.

På bakgrunn av planlagt og gjennomført realisasjon av virksomhet i konsernet, er Bergenske Reisebyrå AS, kollektivvirksomheten og resultatandelen for Nor Lines AS klassifisert som "ikke videreført virksomhet". Sammenligningstall i resultatregnskapet for 2008 er omarbeidet etter samme prinsipp. Resultat for ikke videreført virksomhet fremkommer slik:

(NOK 1 000)	2. kvartal 2009	2. kvartal 2008	Hittil i år 2009	Hittil i år 2008
Driftsinntekter	149 935	358 655	299 310	696 408
Personalkostnader	50 901	149 585	128 465	305 234
Avskrivninger og nedskrivninger	10 347	31 253	20 605	62 502
Andre driftskostnader	43 952	175 139	94 284	317 396
Andre tap/(gevinster) - netto	16	542	29 848	2 844
Driftsresultat	44 751	3 220	85 804	14 120
Finansinntekter	563	3 939	1 500	7 641
Finanskostnader	2 085	12 153	5 984	22 963
Netto finanskostnader	-1 522	-8 214	-4 484	-15 322
Andel resultat i tilknyttet selskap	2 409	4 558	4 212	3 451
Resultat før skatt	45 638	-436	85 532	2 249
Skattekostnad	11 410	-109	14 730	562
Periodens resultat	34 228	-327	70 802	1 687

Eiendeler holdt for salg og gjeld knyttet til eiendeler holdt for salg fremkommer slik:

(NOK 1 000)	30.06.2009	01.01.2009
Eiendeler		
Varige driftsmidler	432 719	1 266 732
Immaterielle eiendeler	53 348	41 567
Finansielle anleggsmidler	91 784	88 566
Omløpsmidler	58 281	195 488
Sum eiendeler holdt for salg	636 132	1 592 353
Gjeld		
Langsiktig gjeld	88 525	99 213
Avsetning for forpliktelser	35 586	53 568
Kortsiktig gjeld	160 390	1 314 801
Sum gjeld knyttet til eiendeler holdt for salg	284 501	1 467 582

Note 3 Finansiell risikostyring

Det foreligger potensielle risiki og usikkerheter som kan komme til å påvirke konsernselskapenes drift i de gjenværende seks måneder av regnskapsåret, og som kan få de virkelige resultater til å avvike fra forventede og historiske resultater. Ytterligere informasjon om konsernets viktigste risiki og usikkerheter er tatt med i siste årsberetning som er publisert på hjemmesiden www.hurtigruten.com.

Det har ikke vært noen vesentlige endringer i finansiell risikostyring siden årsrapporten for 2008 ble offentliggjort.

Note 4 Opplysninger om segment

Som følge av endringer i konsernets interne rapporteringsstruktur er segmentrapporteringen endret fra 1. januar 2009. Sammenligningstall for 2008 er omarbeidet.

Fra 1. januar er Hurtigruten norskekysten og Explorer produkter selskapets kjernevirksomhet og eneste forretningsområde. Selskapet har for rapporteringsformål valgt å oppgi driftsresultat før avskrivninger (EBITDA) for de tre produktområdene; Hurtigruten norskekysten, MS Fram og Spitsbergen Travel konsern, i tillegg til øvrig virksomhet. Konsernstrukturen er avviklet og administrative funksjoner som tidligere ble rapportert under øvrig virksomhet er nå fordelt på de ulike produktområdene etter omfang. Selskapet har videre bygget om sin finansielle rapportering og basert den på bransjestandarder i cruiseindustrien med tilpasninger. Målsettingen er å gi bedre informasjon om nøkkeldriverne i selskapet. Historiske tall er omarbeidet for sammenligningsformål. Rapporteringen vil bli videreutviklet gjennom 2009. Som en del av dette arbeidet er det gjort mindre omklassifiseringer mellom produktområdene per andre kvartal 2009.

Note 5 Opptak og nedbetaling av gjeld

Konsernet har låneavtaler med lånebetingelser (covenants) knyttet til likviditet, soliditet og kontantstrøm. Disse skal være oppfylt ved utløpet av hvert kvartal, og lånebetingelsen knyttet til fri likviditetsbeholdning på 200 millioner kroner må være oppfylt under lånets løpetid. På tidspunktet for regnskapsavleggelsen per 31. desember 2008 var ikke alle vilkårene knyttet til den finansielle restruktureringen oppfylt. Konsernet kunne derfor ikke per 31. desember 2008 dokumentere at de i løpet av de neste 12 månedene ikke ville komme i brudd med disse betingelsene. Således ble lånene knyttet opp mot lånebetingelsene reklassifisert fra langsiktig gjeld til kortsiktig gjeld per 31. desember 2008.

Selskapets finansielle restruktureringsplan ble godkjent i februar 2009. Lånene knyttet opp mot lånebetingelsene er derfor reklassifisert fra kortsiktig til langsiktig gjeld.

"Financial covenants" er som følger:

- Arbeidskapitalen inkludert ubrukte trekkrettigheter skal være positiv.
- Hurtigruten konsernet skal under lånets løpetid ha en fri likviditetsbeholdning på 200 millioner kroner.
- EBITDA skal være større enn konsernets årlige gjeldsforpliktelser og utbyttebetalinger, eller konsernets frie likviditetsbeholdning inkludert ubrukte trekkrettigheter skal være minst 350 millioner kroner.
- Egenkapitalandel på 22,5 prosent, hvor konvertibelt obligasjonslån utstedt av Hurtigruten ASA regnes som egenkapital i relasjon til låneavtalene. Fra og med 30. september 2009 og til og med 30. juni 2010 er kravet på 25 prosent, og fra og med 30. september 2010 er egenkapitalkravet 27,5 prosent.

Note 6 Estimaterendringer

Tap på kontrakter knytter seg til avtale med Troms fylkeskommune om drift av hurtigbåter og fylkesvegferger. Kontrakten gir betydelig underskudd som følge av at økninger i bunkerskostnad samt faktisk passasjerutvikling ikke gir rett til å regulere kontraktsinntektene. Kontrakten utløp 31. desember 2007, men Troms fylkeskommune hadde en ensidig rett til forlengelse av kontrakten på tre ganger ett år, hvorav to års forlengelse ble erklært. I henhold til IAS 37, ble det per 31. desember 2007 foretatt en avsetning knyttet til kontrakten på 59,4 millioner kroner. Som følge av vesentlig økning i bunkersprisen første halvår 2008, ble det foretatt en ytterligere avsetning på 30 millioner kroner per andre kvartal 2008. Troms fylkeskommune har skriftlig bekreftet at de ikke vil erklære det siste opsjonsåret 2010. Tapsavsetningen på 19,8 millioner kroner knyttet til det siste opsjonsåret er derfor tilbakeført i tredje kvartal 2008. Ved utgangen av kvartalet gjenstår 14 millioner kroner av tapsavsetningen, som vil reverseres i løpet av 2009.

Note 7 Betingede utfall

I forbindelse med salg av aksjer i Nor-Cargo Holding AS i 2004, er konsernet av den oppfatning at salget kommer inn under den såkalte fritaksmodellen. Dette medfører skattefritak på aksjegevinsten. Ofotens Ligningskontor fattet i 2006 vedtak om at aksjegevinsten ikke kommer inn under fritaksmodellen, slik at gevinsten er skattepliktig. Hurtigruten gjorde en avsetning for skatten knyttet til gevinsten i 2006-regnskapet med 79 millioner kroner. Saken ble brakt inn for tingretten i 2007 der Ofoten Ligningskontor fikk medhold. Saken ble anket og ble behandlet i lagmannsretten i november 2008. Lagmannsrettens kjennelse gav Hurtigruten ASA medhold i at aksjegevinsten kommer inn under fritaksmodellen. Skattekostnaden knyttet til gevinsten som ble kostnadsført i årsregnskapet for 2006 er således tilbakeført i årsregnskapet for 2008. Posten er klassifisert som skattekostnad for ikke videreført virksomhet i årsregnskapet for 2008. Avgjørelsen er anket av Staten til Høyesteretts ankeutvalg, som 17. mars 2009 besluttet at saken skal behandles av Høyesterett. Saken er berammet til 27. september 2009.

I regnskapet for første halvår 2009 er NOx-avgiften kostnadsført med 6 millioner kroner. NOx-fondets medlemmer forplikter seg kollektivt til å redusere sine utslipp med til sammen 30 000 tonn NOx fordelt på 2 000 tonn i 2008, 4 000 tonn i 2009 og 24 000 tonn i 2010. Statens forurensningstilsyn vil følge opp at fondet når sine mål. Dersom målene ikke nås kan medlemmene pålegges å betale full avgift for sin andel av utslippene. Et slikt pålegg vil beregnes ut fra prosentvis andel av ikke oppnådd kollektiv målsetning.

I desember 2008 vedtok Stortinget å bevilge 125 millioner kroner for 2008 utover den eksisterende avtalen for statens kjøp av tjenester på kyststruten Bergen – Kirkenes. Tilleggsbevilgningen var kompensasjon for betalt NOx-avgift for 2007 beregnet til 52 millioner kroner, og 90 prosent av innbetalinger til NOx-fondet for første halvår 2008

beregnet til syv millioner kroner, samt en generell kompensasjon for 2008 beregnet til 66 millioner kroner. Samferdselsdepartementet vil fremme forslag til Stortinget om kompensasjon av innbetalinger til NOx-fondet for andre halvår 2008 og for 2009, samt å videreføre den generelle kompensasjonen. Slikt forslag er ikke fremmet per dato for publisering av delårsrapport for andre kvartal 2009. Selskapet har inntektsført 7 millioner kroner i kompensasjon for innbetalinger til NOx-fondet for andre halvår 2008 i desember 2008, og totalt 44 millioner kroner i første halvår 2009 knyttet til kompensasjon for innbetalt NOx-avgift og økt generell kompensasjon.

Det legges opp til at den generelle kompensasjonen videreføres for resten av avtaleperioden med mindre fortjenesten til selskapet knyttet til den statlige avtalen blir vesentlig bedre. Samferdselsdepartementet har lagt til grunn at tilleggsbevilgningen er i tråd med statsstøtteregelverket. Dersom ESA (Eftas overvåkningsorgan) skulle vurdere at bevilgningen strider mot EUs regler om statsstøtte, vil hele eller deler av kompensasjonen kunne kreves refundert.

Note 8 Sesongbasert virksomhet

Hurtigrutetrafikken langs norskekysten er en syklisk virksomhet med hovedsesong i perioden mai – september (> 50 prosent belegg disse månedene). Selskapets seilingsplan og flåte er, i henhold til Hurtigruteavtalen med staten, den samme gjennom hele året med kun mindre unntak.

Explorer-virksomheten ved MS Fram er syklisk ut fra at virksomheten er konsentrert rundt tre geografiske områder (i ulike perioder av året) med ett (to i 2008) skip; Antarktis, Grønland og cruise mellom Antarktis og Arktis. I tillegg har konsernets virksomhet på Svalbard, Spitsbergen Travel konsernet, en hovedsesong som strekker seg fra mars til august.

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Vi erklærer etter beste overbevisning at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2009 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 – Delårsrapportering, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt av vesentlige transaksjoner med nærstående.

Narvik, 19. august 2009
Styret i Hurtigruten ASA

Sign.
Per Arne Watle
Styreleder

Sign.
Per Heidenreich
Styrets nestleder

Sign.
Merete Kristiansen
Styremedlem

Sign.
Berit Kjøll
Styremedlem

Sign.
Olaf Larsen
Styremedlem

Sign.
Helene Jebsen Anker
Styremedlem

Sign.
Anton Abrahamsen
Styremedlem

Sign.
Rigmor Sand
Styremedlem

Sign.
Olav Fjell
Administrerende direktør